

Leef je je droom of je Citotoets?

Door Henk Roozeboom

Heeft de jeugd nog wel de ruimte om te dromen? Dat is de vraag die gesteld wordt in de voorstelling *I have a dream* van DOX (voorheen Theatergroep DOX). Tijdens de repetities kwam regisseur Marjan Barlage tot een wonderbaarlijke conclusie.

Alle theatervoorstellingen van DOX zijn gebaseerd op ervaringen, meningen, ideeën of verhalen van de jeugdige acteurs c.q. dansers. Voor de voorstelling *I have a dream* zijn dat maar liefst drie generaties van de leeftijdsgroepen 19 t/m 23, 24 t/m 27 en een groep van 28 t/m 31. Onder dat, ogenschijnlijk kleine, leeftijdsverschil bleek een enorme generatiekloof schuil te gaan. Geïnspireerd door Youtube-filmpjes waarin jongeren op een creatieve manier hun mening de wereld insturen, opperde Barlage het idee een voorstelling te maken over dromen. "Ik ging er automatisch van uit dat alle jongeren, dus ook die van ons, kritisch staan tegenover het functioneren van onze maatschappij en via hun droomwerelden zouden laten zien hoe de dingen anders kunnen. Om een scenario te kunnen schrijven, vroeg ik de acteurs hun dromen aan mij toe te sturen." Het resultaat was een eerste scenario dat uit een reeks droom- of sprookjesverhalen bleek te bestaan. De veronderstelde maatschappijkritiek en hoe dingen in een droomwereld verbeterd zouden worden, bleven uit. Alleen de titel van de voorstelling *I have a dream* verwees nog naar de sociaal gedreven droom van dr. Martin Luther King. Deze zwarte dominee droomde van een Amerika zonder discriminatie en waar zwart en blank gelijk behandeld zouden worden. Zijn legendarische en demonstratieve I-have-a-dream-toespraken brachten in de jaren 60 van de vorige eeuw honderdduizenden mensen op de been. Niet dat Barlage zo'n grote impact met haar voorstelling voor ogen had maar ze wilde wel meer inhoud aan haar voorstelling geven dan het brengen van een reeks sprookjesdromen. Het moest een voorstelling van toekomstdromen met maatschappelijke statements zijn. "Toen ik dat aan de orde stelde, merkte ik dat de acteurs lijnrecht tegenover elkaar stonden. De oudste generatie had geen moeite met die maatschappelijke thema's, de groep van rond de 25 droomde over rijk of beroemd worden en de jongste groep zou wel graag iets willen vertellen over hoe de wereld er volgens hen uit zou moeten zien, maar ze wisten niet hoe ze dat moesten doen!" Barlage wist niet wat ze hoorde. "Zij zijn, nota bene, de toekomst en zij vertelden me dat hun toekomst al vanaf hun twaalfde, na de Cito-toets, helemaal vastligt. Toen besloot dat de voorstelling over hen moest gaan." *I have a dream* is een voorstelling waarin een pleidooi wordt gehouden om die 'Cito-generatie' meer ruimte te geven. Zodat ze weer kunnen dromen en reflecteren. "Laten ze zich om te beginnen maar weer eens afvragen waarover je moet dromen", zegt Barlage. "Begin met sprookjes, creëer dan je helden. Ontdek het belang van ideeën die boven jezelf uitstijgen. Dat deden Mandela en Martin Luther King ook. Via hun droomwerelden creëerden ze een maatschappij waarin ze lieten zien dat het anders kon. Op deze manier ontwikkelden ze een nieuwe moraal. Daar is het nu weer de hoogste tijd voor."

Voorstelling: I have a dream door: DOX, Regie: Marjan Barlage, Choreografie: Sassan Saghar Yaghmai. Te zien: t/m april in Nederland en België, kaarten en info: www.wijzijndox.nl